

سال شمار زندگی دکتر جلال متینی

علی سجادی

روزنامه‌نگار، واشنگتن

Ali Sajjadi

alisajjadi@hotmail.com

- سال شمار
- ۱۳۰۷ تولد، تهران.
- ۱۳۱۳ تحصیل در دبستان‌های امیر اتابک و زند، تهران.
- ۱۳۱۹ تحصیل در دبیرستان دارالفنون، تهران.
- دریافت دیپلم رشته ادبی.
- ۱۳۲۸ دریافت درجه لیسانس زبان و ادبیات
فارسی از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
- ۱۳۲۹ دریافت درجه لیسانس رشته قضایی از
دانشکده حقوق دانشگاه تهران.
- استخدام در وزارت فرهنگ به عنوان دبیر
دبیرستان‌ها در مهرماه. تدریس در
دبیرستان البرز.
- ۱۳۳۰ دریافت درجه فوق لیسانس زبان و ادبیات
فارسی از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
- ۱۳۳۵ مأمور خدمت در کمیسیون ملی یونسکو در ایران.
مدیر مجله فرزندان برای دانش آموزان
دبستان‌ها، نشریه سازمان جوانان
شیر و خورشید سرخ ایران.
- ۱۳۳۶ مأمور خدمت در دانشکده فنی آبادان
(Abadan Institute of Technology)
سمت استادیار، بعد دانشیار و رئیس بخش
زبان فارسی.
- ۱۳۳۶ دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی
دانشکده ادبیات دانشگاه تهران در
اردیبهشت‌ماه. موضوع رساله:
"اختصاصات نثر فارسی در قرن چهارم،"
به راهنمایی استاد بدیع‌الزمان فروزانفر.
- ۱۳۳۹ دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشکده
ادبیات دانشگاه مشهد.
- ۱۳۴۰ معاون دانشکده ادبیات.
- ۱۳۴۴ استاد زبان و ادبیات فارسی دانشکده
ادبیات دانشگاه مشهد.
- ۱۳۴۴ رئیس دانشکده ادبیات.
- عضو وابسته فرهنگستان ادب و هنر ایران.
- ۱۳۴۵ مأموریت مطالعاتی در انگلستان و ایالات

علی سجادی روزنامه‌نگار ساکن واشنگتن است. از ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۳ در انتشار هفته‌نامه ایران‌شهر همکاری داشته و از ۱۹۸۶ تا ۲۰۰۳ عضو هیئت مؤسس و تحریریه ماهنامه پر بوده است. آثار او در نشریات خارج از ایران به چاپ رسیده‌اند و چند گزارش مستند رادیویی، از جمله "آتش زدن سینما رکس آبادان" و "در برلین هنوز قاضی هست"، نیز از او منتشر شده است.

۱۳۶۸ مدیر فصلنامه ایران‌شناسی (سال ۱، شماره ۱- سال ۱۳، شماره ۲)، ویژه پژوهش در تاریخ و تمدن و فرهنگ ایران و زبان و ادبیات فارسی (تاکنون ۹۷ شماره).

دکتر جلال متینی و نادر نادرپور، یوسی‌ای.

متحد امریکا به مدت یک سال از مهرماه. ۱۳۴۶ برنده جایزه سلطنتی در رشته تصحیح انتقادی متون فارسی برای کتاب هدایه المتعلمین فی الطب.

۱۳۵۰ سفر به اتحاد جماهیر شوروی به مدت دو ماه بر طبق برنامه مبادلات فرهنگی ایران و شوروی، به منظور بازدید نسخه‌های خطی فارسی در لنینگراد، باکو، تاشکند، دوشنبه، سمرقند و بخارا.

۱۳۵۳ از فرودین‌ماه، معاون آموزشی و پژوهشی دانشگاه فردوسی (مشهد سابق) در دوره ریاست دکتر نصرالله مقتدر مذهبی.

۱۳۵۴ رئیس دانشگاه فردوسی. عضو هیئت سیاسی به ریاست امیرعباس هویدا، نخست وزیر، در سفر به اولان باتور مغولستان و مسکو.

۱۳۵۶ مأمور خدمت در فرهنگستان ادب و هنر ایران. عضو پیوسته فرهنگستان ادب و هنر ایران. نایب رئیس فرهنگستان ادب و هنر ایران به ریاست پرویز ناتل خانلری.

۱۳۵۸ "محکوم به اخراج از دانشگاه مشهد" به حکم "شورای انقلابی تزکیه دانشگاه مشهد" در اردیبهشت‌ماه.

پس از چاپ این خبر در روزنامه روشنگر مشهد (سال ۲، شماره ۸، شنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸)، در اوایل خرداد همان سال از ایران خارج شد و دیگر نتوانست به ایران بازگردد. ۱۳۵۹-۱۳۶۰ استاد میهمان بخش خاورمیانه دانشگاه یوتا.

۱۳۶۰-۱۳۶۱ استاد میهمان بخش خاور نزدیک دانشگاه کالیفرنیا، برکلی.

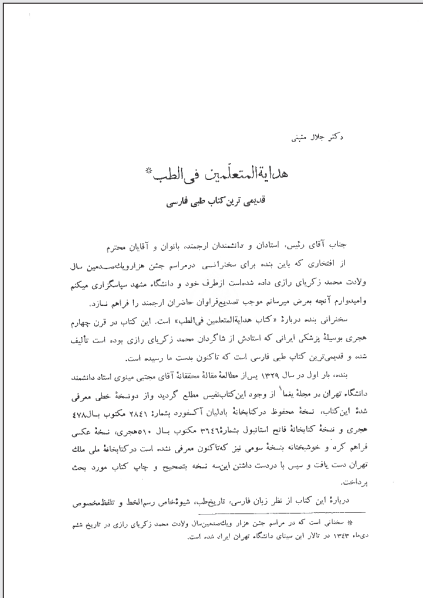
۱۳۶۱-۱۳۶۷ مدیر ایران‌نامه (سال ۱، شماره ۱- سال ۷، شماره ۲)، فصلنامه ایران‌شناسی بنیاد مطالعات ایران (۲۶ شماره).

کتاب‌ها (چاپ اول)

- ۱۳۳۸ نمونه‌هایی از نثر فصیح فارسی معاصر، جلد ۱ (تهران: کتابفروشی زوار).
- ۱۳۴۱ خلاصه ویس و رامین فخرالدین اسعد گرگانی (مشهد: باستان).
- خلاصه بیژن و منیژه فردوسی (مشهد: باستان).
- خلاصه لیلی و مجنون نظامی (مشهد: باستان).
- ۱۳۴۴ تصحیح انتقادی هدایه المتعلمین فی الطب، تألیف ابوبکر ربیع بن احمد الخوینی البخاری، تألیفی احتمالاً پیش از ۳۷۱ ق (مشهد: دانشگاه مشهد).
- ۱۳۴۹ تفسیر قرآن مجید: نسخه محفوظ در کتابخانه دانشگاه کمبریج، تألیفی احتمالاً از نیمه اول قرن پنجم هجری (تهران: بنیاد فرهنگ ایران).
- ۱۳۵۲ تفسیری بر عשרی از قرآن مجید: نسخه محفوظ در کتابخانه موزه بریتانیا، تألیف نیمه اول قرن پنجم هجری (تهران: بنیاد فرهنگ ایران).
- ۱۳۵۷ پند پیران، تألیفی احتمالاً از قرن پنجم هجری (مشهد: بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۷).
- تحفه الغرائب، از مؤلفی گمنام، احتمالاً محمدبن ایوب الحاسب عالم قرن چهارم هجری (تهران: معین).
- نمونه‌هایی از نثر فصیح فارسی معاصر، جلد ۲ (تهران: کتابفروشی زوار).
- ۱۳۷۷ کوش نامه، سروده حکیم ایرانشان بن ابی الخیر (تهران: علمی).
- ۱۳۸۴ نگاهی به کارنامه سیاسی دکتر محمد مصدق (لوس آنجلس: شرکت کتاب).
- ۱۳۸۵ شریعتی در دانشگاه: خاطرات دکتر جلال متینی رئیس پیشین دانشگاه فردوسی مشهد (استکهلم: آرش).

مقالات

- ۱۳۴۴ ۲۹ مقاله در مجله دانشکده ادبیات دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد از شماره ۱ (بهار ۱۳۴۴).
- مقاله‌هایی در جشن‌نامه‌ها و یادنامه‌ها.
- ۱۳۶۱ مقاله‌هایی در ایران‌نامه و ایران‌شناسی، از آغاز تا کنون.

جلال متینی، ”هدایة المتعلمین فی الطب، قدیمی‌ترین کتاب طبی فارسی،“ جستارهای ادبی: دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، سال ۱، شماره ۱ (بهار ۱۳۴۴)، ۴۹-۶۲.

آثار: نظارت بر چاپ کتاب

۱۳۵۰ تاریخ بیهقی، به تصحیح دکتر علی اکبر فیاض (مشهد: انتشارات دانشکده ادبیات دانشگاه مشهد).

یادنامه ابوالفضل بیهقی، مجموعه سخنرانی های مجلس بزرگداشت ابوالفضل بیهقی، ۲۱ تا ۲۵ شهریور ۱۳۴۹ (مشهد: انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد، ۱۳۵۰).

۱۳۵۵ یادنامه ناصر خسرو، مجموعه سخنرانی های کنگره جهانی ناصر خسرو، ۲۳ تا ۲۸ شهریور ۱۳۵۳ (مشهد: انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد، ۱۳۵۵).

شرکت در کنگره های بین المللی

۱۳۴۵ اولین کنگره جهانی ایران شناسان، تهران. ۱۳۴۶ بیست وهفتمین کنگره بین المللی شرق شناسان، ان اربر، میشیگان

(27th International Congress of Orientalists, Ann Arbor, Aug., 1967).

۱۳۴۹ بیست وهشتمین کنگره بین المللی شرق شناسان، کانبرا (28th International Congress of Orientalists, Canberra, January 1971).

۱۳۵۰ مجلس بزرگداشت ابوالفضل بیهقی، مشهد ۱۳۵۱ چهارمین کنگره جهانی ایران شناسان، شیراز کنگره شرق شناسی به مناسبت صدمین سال تأسیس دانشکده خاورشناسی.

(The University Oriental College) دانشگاه پنجاب، لاهور.

۱۳۵۲ بیست ونهمین کنگره بین المللی شرق شناسان، پاریس

(29th International Congress of Orientalists, Paris, July 1973).

۱۳۵۶ کنگره بین المللی علامه محمد اقبال به مناسبت صدمین سال تولد وی، دانشگاه پنجاب، لاهور.

۱۳۶۹ سمپوزیوم یک هزار و چهارصدمین سالگرد تولد باربد، دوشنبه، تاجیکستان.

۱۳۶۸ کنگره فردوسی، واشنگتن.

کنگره فردوسی، لوس آنجلس.

۱۳۷۰ کنگره نظامی گنجوی شاعر بزرگ پارسی سرای قرن ششم، واشنگتن.

کنگره نظامی گنجوی شاعر بزرگ پارسی سرای قرن ششم، لوس آنجلس.

دکتر جلال متینی

رسم الخط فارسی در قرن پنجم هجری*

کتاب بنده آستانه که در دوره معاصریت علمی دقیق در باب رسم الخط فارسی در قرون پیشین بیشتر از زمانی مورد توجه قرار گرفته است که مستشرقان به مطالعه رسم الخط فارسی که از گوشه و کنار بدست می آورند می پردازند. چون ایقان بن شیوة معمول نگارش خط فارسی در قرن سیزدهم و چهاردهم هجری (ویا یکی در قرن پیش از آن) که بدان آغاز می داشتند. و در سبب الخطی که کاتبان ادوار گذشته در نگارش متون مختلف رعایت کرده بودند، اختلاف خاصی مشاهده کردند در سده برآمده هجدهم که در معرفی رسم الخط بیعت دربارۀ مؤلف، تاریخ تألیف کتاب، لغات خاص و قواعد صرفی و نحوی آن می پردازد. مختصات رسم الخط نسخه را نیز بررسانند، چنانکه بعضی از ایقان نیز در چاپ نسخ خطی فارسی کوشیده اند حتی المقدور مختصات رسم الخط خطی را در چاپ من رعایت کنند و فی المثل به شیوة کاتبان قدیمی حرف و کلمه را به رسم خط و کلمه و ابوابی حرف و کلمه را که سابقاً سالی بن بقیه و وده داشته است و کاتبان قرن پنجم و ششم را به رسم خطی می نوشتند. با همان سه خطی شکل و کلمه نشان می بخشند (۱). همچنین علاوه بر رعایت اصالت و اقتضای

* این مقاله به بررسی و تطبیق خطی است که در دسترس بهترین کنگره بین المللی مستشرقان (۱۹۷۳-۱۹۷۴) و دانشگاه میشیگان (۱۹۶۷) آن آریزونا انگلیس ایریه خدمت.

جلال متینی، "رسم الخط فارسی در قرن پنجم هجری"، جستارهای ادبی: دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، سال ۳، شماره ۲-۳ (تابستان-پاییز ۱۳۴۶)، ۱۵۹-۲۰۶.